

Združeni za boljšo prihodnost

Tik pred novim letom, točneje 28. decembra, so na Bledu direktorji Gozdnih gospodarstev iz Kranja in z Bleda, Združene lesne industrije iz Tržiča, Alpleša iz Železnikov, LIP iz Bleda, tovarne celuloze iz Medvod, Gradisovega lesno-industrijskega obrata iz Škofje Loke in Jelovice podpisali samoupravni sporazum o združitvi gozdarstva in lesne industrije na Gorenjskem. Istočasno pa so podpisali še samoupravni sporazum o delitvi in specializaciji obstoječega proizvodnega programa med podpisnicami sporazuma o združitvi.

Težko bi naštel vse prisotne, ki so želeli s svojo navzočnostjo pokazati, da je odločitev 5200 zaposlenih v novi sestavljeni organizaciji združenega dela, izredno pomemben dogodek za celotno gorenjsko gospodarstvo. Veliko let je namreč mi-

vesnosti je potrebno vsekakor izločiti besede, ki pravijo, da bo ta združitev prav gotovo zgled tudi drugim panogam na Gorenjskem, ki še vedno niso stopile na pot združevanja.

Sicer pa velja še enkrat, čeprav je naše glasilo o tem že pisalo, povedati, kaj smo pridobili in kakšna bo ta nova sestavljena organizacija. Samo podatek, da je bil lani celotni dohodek okrog 1 milijarde dinarjev (novih, seveda) je dovolj zgovoren. To namreč pomeni, da bo mogoče s tako veliko vsoto denarja tudi skupaj lažje gospodariti. Pa naj se odloča o gradnji novih obratov, med katerimi je najprej v načrtu gradnja obrata ivernih plošč, v katerem bi lahko porabili vse odpadke in manj kakovosten les, veliko lažje bi najemali posojila, saj banka močnim podjetjem veliko raje pomaga, lesa pa prav gotovo ne bi več smelo primanjkovati. Na področju, ki ga obsegata obe gozdni gospodarstvi je letno posekano okrog 270.000

nilo od prvih pobud, veliko jeze je bilo zaradi neumestne konkurence, zaradi prodaje lesa v tujino in to ravno takrat, ko ga je marsikateremu lesnemu obratu na Gorenjskem primanjkovalo. Tudi zadnje leto, ko so bili dogovori že bolj jasni, ni bilo vse takoj odločeno, potrebno je bilo veliko sestankov, veliko potrpljenja, da se je končno našla skupna pot, ki naj prinese boljše rezultate.

Na slovesnosti ob podpisu so vsi prisotni menili, da je to šele začetek tesnejšega sodelovanja, boljšega vrednotenja dela in surovin. Na eni strani so v sestavljeni organizaciji kmetje lastniki gozdov, ki bodo prek svojih gozdnih gospodarstev pomagali z nemoteno preskrbo s surovino — to je lesom, uresničiti naloge, ki si jih na drugi strani vsako leto postavijo delavci v lesno-industrijskih podjetjih. Med mislimi, ki so jih izrekli na tej slo-

kubičnih metrov lesa, kar je več kot dovolj za nemoteno obratovanje vseh. Skupno bomo lažje gradili gozdne poti do sedaj težko dostopnih gozdov, kmetje v hribih bodo imeli zaradi tega trdnejši zaslužek. Še bi lahko naštevali. Morda le še nekaj o samoupravnem sporazumu o delitvi dela. Z njim smo se odločili za izpolnjevanje take tehnologije, ki ne bo več pomenila pokrivanja proizvodnje med posameznimi članicami sestavljene organizacije, lažje bomo skupaj koristili vse novosti, katere bodo ugotovili v posamezni organizaciji in tako naprej.

Na Bledu je torej storjen prvi korak — popili smo šele aperitiv — glavna jed nas še čaka, kakšna pa bo, bo pokazala bodočnost. Krojilo pa jo bo vsekakor 5200 zaposlenih v SOZD gozdarstva in lesne industrije Gorenjske. **Janez Čadež**

Jelovica v jubilejnim letu

(nekaj informacij)

Odbor za praznovanje 20-letnice podjetja, imenovan od CDS dne 7. 8. 1974 je doslej na svojih sejah sprejel nekaj pomembnih sklepov ob praznovanju jubilejnega leta 1975 v Jelovici.

Na podlagi zgodovinskih dejstev smo se odločili, da bomo letos praznovali dva pomembna mejnika v razvoju našega podjetja. Letos mineva 70 let, odkar sta Franc Dolenc in Franc Hainrichar ustanovila svoji lastni podjetji za primarno lesno predelavo in trgovino z lesom. Leta 1955 pa se je ustanovil Medzadružni lesni kombinat Jelovica. Praznujemo torej 70 let, odkar so bili zasnovani prvi temelji današnje Jelovice in 20 let, odkar smo z ustanovitvijo podjetja napravili prve radikalne korake na področju gospodarskega in samoupravnega razvoja. Tedaj smo razvili novo gospodarsko silo na loškem področju in pripravili plodna tla, da se danes lahko ponasamo s sodobno, moderno Jelovico. Stojimo pa na pragu novih poslovnih odločitev in smo priča novemu poletu.

V resorju komisije za propagando so stekle že vse priprave v zvezi z izdajo nalepk (so že v podjetju), značk in plaket.

Komisija za odlikovanja je pripravila osnutek predloga zveznih odlikovanj in članov kolektiva, ki bodo dobili in-

terna priznanja. Člani kolektiva, ki so dvajset in deset let v Jelovici, bodo dobili nagrade.

Na zadnji seji 28. 1. 1975 je bil sprejet sklep, da se smatra 20-letni delovni staž neprekinjen delovni čas v Jelovici najmanj od 1. 1955 (vključno 31. 12. 1955) do 1. 1975. Za desetletni delovni staž pa se smatra neprekinjen delovni čas od 1. 1965 do 1975.

Centralna prireditev bo predvidoma 12. 7. 1975 in bo sestavljena iz slavnostnega, kulturnega in zabavnega dela. Prvi del prireditve bo dopoldne, popoldne pa se bo prireditev nadaljevala na grajskem vrtu.

Sportna tekmovanja se bodo vrstila v februarju, marcu, aprilu in maju in bodo razdeljena na prvenstvo Jelovice za posameznike in na mnogoboj v okviru SOZD.

Komisija za kulturni program bo pripravila srečanje oktetov lesne industrije predvidoma v maju ali v juniju, organizirala pa bo tudi kulturni program na centralni prireditvi.

Po komisijah je razdeljen tudi finančni plan v skupnem znesku 450.000,00 din. S tem so bistvene odločitve, ki smo jih sprejeli, podane, o nadaljnjem poteku praznovanja pa vas bomo v bodoče vsekakor še obveščali.

Janez Tušek

še od izvoza obrabljenih novitet. Pri njih znanje prodajajo v obliki tehnologije, mi pa jim radi zastoj odstopimo naše novatorje, kateri mislijo za tuje in jim ustvarjajo dobičke in to le zato, ker ti novatorji niso naleleti na razumevanje doma.

kdo od tistih pri večjem koritu.

Za zaključek naj navedem samo enega člana našega kolektiva, ki prav gotovo nosi »fano« novatorjev v naši OZD. To je vodja vzdrževalnega servisa v obratu Pred-dvor tov. Andrej Knific, ka-

Ko so v vzdrževalnem servisu pričeli izdelovati kovinske mreže za vrata, so to najprej opravljali ročno, tov. Knific pa si je prav kmalu načrtoval hidravlično stiskalnico, katera je prav gotovo že izplačana, saj sta ročno dva delavca eno meržo izdelala v 6,9 minutah, na stiskalnico pa en delavec izdelal mrežo v 1,53 minute, kar pomeni, da je prihranek na času skoraj 900 odst. To je neverjetna številka, vendar je resnična. Na svojstven način so prešli iz brizganja tel mrež z lakom na potapljanje, kjer so odpadli veliki stroški zaradi prihranka na laku in še zaradi tega, ker bi imeli pri brizganju velike težave zaradi onesnaževanja delovne atmosfere in bi morali izdelati posebno komoro. Tudi vsaka šablona za sestavo treh različnih tipov mrež, katere so sestavljene iz 45 do 88 kosov, predstavlja majhno moštvo.

Tov. Knific se loti z veliko vneto vsakega problema v proizvodnji, kjer je potrebno postopke dela bolj mehanizirati in predlagatelju določene predloge s svojo iznajdljivostjo hitro priskoči na pomoč. Če bi našteval še vse stroje in pripomočke, ki vsak zase predstavlja izvirnost, časa ne bi bilo škoda. Mislim pa, da bi od takega človeka, ki ima zato res polsluh lahko dobili še več, če bi ga ustrezno stimulirali in, mu s tem priznali pomembnost njegovega dela.

Vsaka svojstvena rešitev v tehnološkem procesu, katera ima za posledico povečanje proizvodnje, izboljšanje kvalitete, boljši izkoristek materiala, izboljšanje varnosti in pogojev dela itd. bi morala biti ustrezno nagrajena, s čimer bi bila dana pobuda

Leto 1975 proglašeno za leto izumov in tehničnih izboljšav

Čeprav v dnevnem časopisu in drugih informativnih sredstvih vse bolj pogosto slišimo besedo novatorstvo, patenti, tehnične izboljšave, inovacije ter koristni predlogi, spregovorimo o tem na kratko še v našem glasilu.

Za uvod naj navedem samo podatek, da je naša država glede izumiteljstva v Evropi povsem na repu, saj se komaj 0,2 odstotka zaposlenih ukvarja z novatorstvom in še te novatorje imamo za čudake ter jim ne dajemo potrebnih priznanj in nagrad. Vsi mi dobro vemo, da v glavnem delamo s stroji in napravami, katere uvozimo iz tujine, da uporabljamo tujo tehnologijo, da vgrajujemo v naše proizvode uvožene elemente, da celo ročna orodja uvažamo in jih moramo zelo drago plačevati.

Te stvari kažejo, da se v naši Jugoslaviji sploh ne zavedamo, kaj pomeni lastna tehnologija. Lastna tehnologija ali vsaj lastni detajli v tej tehnologiji pomeni osamosvojitve, neodvisnost in napredek. Za stroje in tehnologijo, ki jih uvažamo, odštevamo mastne denarce pa tudi za tuje znanje, ki je vanje vloženo. Zakaj je v DR Nemčiji tako visoka produktivnost in standard? Mirno lahko odgovorimo, da v veliki meri zato, ker je vsak 4. delavec novator, ker nenehno vgrajujejo v lastno tehnologijo nove izboljšave, ker vsi mislijo samo na to, kako bi z manj truda naredili več in bolj kvalitetno. Nenehno iskanje novega Nemcem prinaša letno okrog 3 milijone mark dobička brez tistega, kar imajo nato koristni

Prav zaradi zapostavljanja novatorstva in ugotovitev, kako pomembno je novatorstvo, je na podlagi dokumentov 10. kongresa ZKJ skupščina SFRJ sprejela odlok, po katerem je leto 1975 proglašeno za leto tehnoloških novosti. To naj bo družbena spodbuda, da izumiteljstvo in novatorstvo dobi ustrezno mesto.

V našem podjetju smo verjetno v jugoslovanskem poprečju kar se novatorstva tiče. Prav gotovo smo pa pod poprečjem, kar se tiče osamljenih novatorjev, saj zanje zelo neradi slišimo, radi dobrohotno prezremo določeno noviteto, to pa zato, ker je pač vsaka stvar enostavna, ko je enkrat narejena. Končno bi se pa novator lahko spomnil, da bi mu morali za noviteto še kaj plačati. Kot sem že omenil, se tudi pri nas najdejo ljudje, ki imajo novatorsko žilico. Če bi ti delavci za izboljšave in novitete, ki so jih naredili, bili ustrezno nagrajeni bi zgled delavce, da bi uresničevali svoje ideje, ki jih prav gotovo imajo, vendar večših namenoma nočejo biti bolj »kunštni« od svojih predpostavljanih, ker iz prakse vedo, da si določeno novost delavca prav hitro rad prilasti

teri v svojem obratu stalno uvaja svoje izvirne zamisli, s katerimi prav gotovo ogromno prispeva k večanju proizvodnje in dohodka. Po normalni jugoslovanski in naši ožji logiki bi marsikatera artikla, ki jih izdeluje vzdrževalni servis obrata Perddvor, katere rabimo za vgrajevanje v naše izdelke, drago plačevali v drugih tovarnah ali pa uvažali, če le-teh ne bi na dovolj rentabilen in kar je najvažnejše, povsem lasten način s doma narejenimi napravami izdelali sami.

Tov. Knific si s svojimi sodelavci stalno prizadeva, da z raznimi novacijami izboljšuje rezultate dela. Tako so skoraj izključno z izboljšavami brez stiskanja norm od leta 1965 do leta 1972 povečali proizvodnjo izbočnic časovno za 500 %, »U« vodil za 270 %, škarij za 300 %, vezav za rolete za 246 %, kotnikov za izbočnice 1780 %, pregibov za 165 %, kotniki odkapniki za 600 % in še kaj! Te stvari se nam zdijo kar enostavne in si ne belimo glave s tem, koliko je prihranka na času, energiji, na osnovnih sredstvih itd. Mislimo si pač, zato je pa mojster. To drži sicer, drži pa tudi, da bi bil mojster še lažje, če bi mu stroje za izdelavo teh artiklov morali kupiti.

JELOVICA

ostalim delavcem, da bi pričeli uveljavljati lastne ideje za razne izboljšave na svojih delovnih mestih. V ta namen se mora v najkrajšem času sprejeti ustrezen pravilnik na podlagi katerega se bo k nagrajevanju idej lahko pristopilo.

Kužnik Anton

Kaj je Work faktor sistem?

Za potrebe sodobne tehnologije metoda štopanih časov ne zadošča več, ker ne daje dovolj natančnih rezultatov in ker se je v praksi marsikje izrodila. Zato se delovne organizacije v svetu kot tudi pri nas vse čedalje bolj uporabljajo sistemov vnaprejšnjih določenih časov za ugotavljanje trajanja delovnih operacij, ki jih opravlja človek. Nastanek teh sistemov sega v leto 1920 kot plod iskanja načina za izboljšanje in racionalizacijo delovnih metod. Tako je nastalo več sistemom, od ka-

na kakšen način bi delavec hitreje in lažje. Pri tem odpravijo vse odvečne gibe, omejijo dolžino posameznih gibov, upoštevajo, da je dvo-ročno delo primernejše od enoročnega, zahtevne gibe spreminijo v manj zahtevne itd. Tak pristop vodi do tega, da se čas določene metode dela bistveno skrajša. Takim prihrankom pravimo »prihranki na organizaciji dela«. Če je delovno mesto pravilno oblikovano in prilagojeno posamezniku, potem je delo lažje in manj utrudljivo,

katerih pomanjkljivosti same metode je prihajalo do neskladnosti delovnih norm. Posledica je bila ta, da so morali nekateri posamezniki vložiti veliko več truda kot drugi, da bi dosegli delovno obvezo oziroma da so bili nekateri za svoj trud slabše nagrajeni kot drugi, kar je v nasprotju s socialističnimi načeli delovnega človeka.

WF sistem podaja čase za poprečnega, izkušenega človeka, če dela sprtno in prizadevno, v normalnih pogojih dela. To pomeni, da je delovni tempo za vse delavce enak, ne glede na to, kakšen je človek in kakšno delo opravlja. Iz tega sledi, da imajo vsi delavci enake možnosti, da dosežejo normo. Nespretni ali nedelavni proizvajalci delovne obveze ne bodo dosegli, sposobnejši in marljivejši pa jo bodo z lahkoto presegli. To omogoča izpolnitev načela: enaka nagrada za enak trud oziroma vsakemu toliko, kot zasluži.

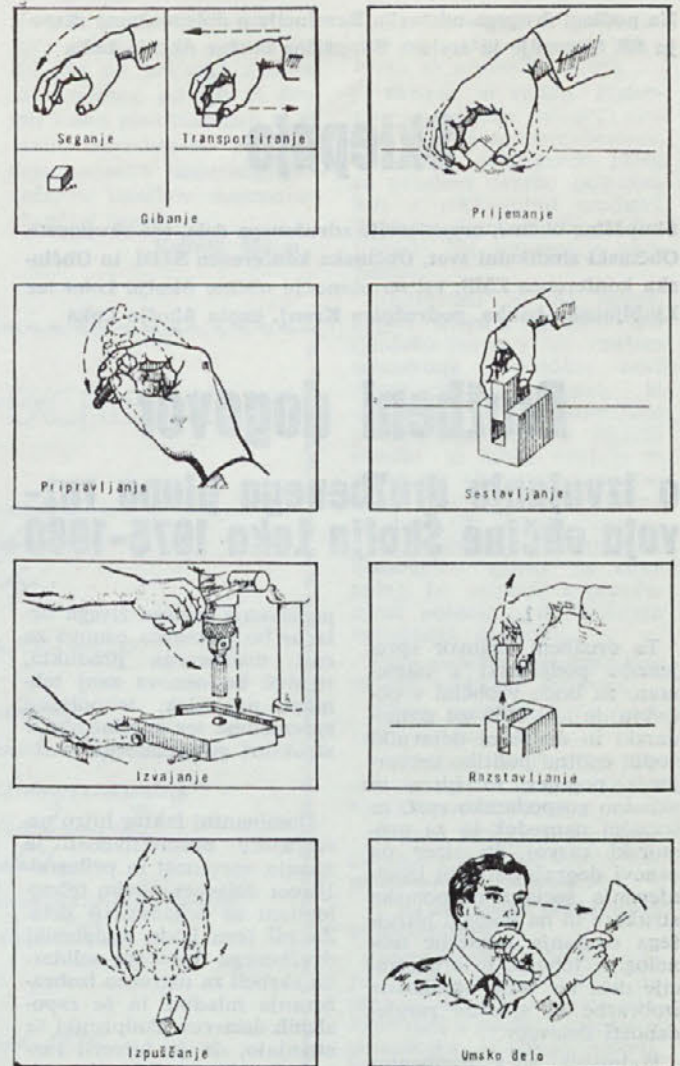
WF sistem je zelo natančen, saj je njegova osnovna merska enota ena desetisotinka minute. Tako natančnih podatkov nam ne more dati niti najboljša štoparica. Tako natančnost nam odlično koristi pri projektiranju tekočih trakov.

Velika prednost WF sistema pred metodo štopanih časov pa je tudi v tem, da lahko določimo čas neke delovne operacije še predno proizvodnja določenega artikla steče, seveda s pogojem, da poznamo metodo dela. To nam omogoča realno planiranje rokov ter ugotavljanje stroškov dela, kar doslej ni bilo mogoče.

Res pa je, da je njegova uporaba zamudna in zapletena. Zato je potrebno predhodno pridobiti znanje na posebnih tečajih in narediti določeno število vaj pod nadzorstvom strokovnjakov na konkretnih delovnih mestih (tako imenovan trening).

Ločimo več postopkov WF sistema: WF osnovni postopek, ki je uporaben za fina, precizna dela. Daje nam zelo natančne rezultate, vendar je analiziranje po tem postopku dolgotrajno. Za manj fina dela je prenatanečen in zaradi tega često predrag. Zato uporabljajo analitiki za taka dela WF hitri postopek, ki je izvedenka osnovnega postopka. Z njim dobimo manj točne rezultate, vendar še vedno dovolj natančne — saj je čas podan v tisočinki minute. Razen tega ga lahko človek tudi hitreje dojame in se ga nauči, ker ima manj pravil. Poleg teh dveh obstaja še WF kratki postopek, ki se v praksi redko uporablja in sicer za zelo groba dela ali če želimo poznati izdelavne čase za predkalkulacije.

Tečaj za WF osnovni postopek traja en mesec, za WF hitri postopek dva tedna in za WF kratki postopek nekaj

Work-Factorjevi standardni elementi dela

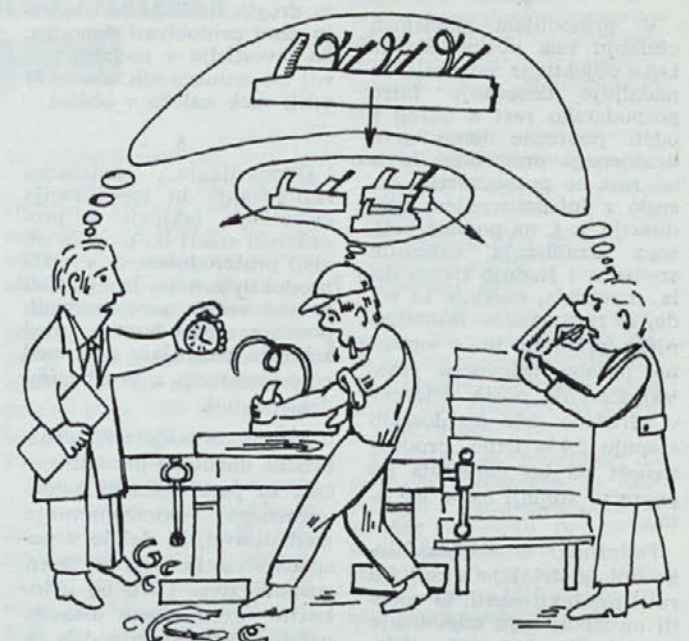
dni. Tečajji imajo zaključni izpit.

Analitik tega sistema je lahko vsakdo, ki uspešno opravi zaključni izpit na tečaju enega od teh postopkov. V praksi se je izkazalo, da tečaj lažje opravijo in da so bolj uspešni v praksi tisti, ki imajo naštetih lastnosti: da so inteligentni in iznajdljivi, mladi (ker se lažje učijo in dojemajo pravila WF sistema, ki niso ravno lahka in si jih tudi lažje zapomnijo), pri delu natančni, hitri in dosled-

ni, delavni, vztrajni ter sposobni sodelovati s sodelavci. Predhodna izobrazba ni odločilna, pač pa je pomembna volja do dela in želja po novem znanju. Delo je zanimivo in dinamično in nudi širši vpogled v celotni tehnološki proces.

Work Factor sistem je torej zagotovilo za zadovoljstvo delavcev in tistih, ki se ukvarjajo s študijem dela.

Milena Prešlenkova, dipl. psiholog

IDEJE ?

CASOVNA RAZPREDELNICA Work-Factor OSNOVNI POSTOPEK											
GIBANJE											
Dolžina poti [mm]	Osnovni gib	FAKTORJI DELA				Dolžina poti [mm]	Osnovni gib	FAKTORJI DELA			
		1	2	3	4			1	2	3	4
LAKET (L): merjeno na členkih											
25	18	26	34	40	46	25	21	30	39	46	53
50	20	29	37	44	50	50	23	33	42	51	58
75	22	32	41	50	57	75	26	37	48	57	65
100	26	38	48	58	67	100	33	43	55	66	76
NOGA (N): merjeno na peti											
125	29	41	55	65	75	125	34	49	63	75	86
150	32	47	60	72	83	150	37	54	69	83	95
175	35	51	65	78	90	175	40	59	75	90	103
200	38	54	70	84	96	200	43	63	80	96	110
ROKA PRST (RP): merjeno na koncih prsta											
25	16	23	29	35	40	25	26	36	47	58	67
50	17	25	32	38	44	50	29	42	53	64	73
75	19	28	36	43	49	75	32	47	60	72	82
100	23	33	42	50	58	100	38	55	70	84	96
STOPALO (S): merjeno na palcu											
25	20	29	37	44	51	225	58	84	107	128	147
50	22	32	40	48	55	250	61	88	113	135	155
75	24	35	45	55	63	300	66	94	123	147	169
100	29	41	53	64	73	350	71	100	130	158	182
ZASUK ROKE (RZ): merjeno na členku											
49	17	22	28	32	37	650	95	130	168	196	226
99	23	30	37	43	49	700	99	134	168	201	231
139	28	36	44	52	58	750	102	139	173	206	236
189	31	40	49	57	65						
ZASUK GLAVE (GZ): merjeno na koncih nosa											
FAKTORJI DELA											
zasuk [mm]		otvorni gib ali 1		2	3	4					
22,5	45	50	100	40	51	58	66				
45	100	200	60	76	86	99					

terih so eni bolj, drugi manj natančni. Vsi so osnovani na istem principu: delovno operacijo analitiki po pravilih analizirajo — razčlenijo na osnovne gibe in odčitajo iz tabel čas posameznih gibov. Zbir posameznih časov predstavlja čisti čas neke operacije. Na istem principu je zgrajen tudi Work Factor (ali s kratico WF) sistem, ki je trenutno v svetu najbolj poznan in uporabljan.

Analitik ugotovi, katere gibe uporablja proizvajalec pri neki delovni operaciji, kako dolgi so in kako natančni. Jasno je, da daljši in zahtevnejši gibi trajajo dalj časa. Koliko časa porabi nek gib je zapisano v tabelah. Analitiki se trudijo, da ugotovijo poleg tega, koliko časa traja neka delovna metoda še to,

kljub temu, da delavec veliko več naredi z enakim trudom kot prej. Ali drugače povedano: norma se bistveno poveča, pri čemer pa človeku, ki je doslej delal z normalnim tempom, ni treba nič bolj hiteti kot doslej.

Pri določanju trajanja dela na ta način ni pomembno, kdo to delo opravlja. To je velika prednost pred metodo štopanih časov, kjer je bil zmeraj čas neke operacije precej odvisen tudi od tega, kako hitro je opazovani delavec delal. Zaradi nezaupanja do delovnih norm, ki se je nakopičilo skozi desetletja na račun slabih izkušenj in zaradi povezanosti norm s sistemom nagrajevanja, so delavci radi izkoriščali to slabost štopanih časov v svojo korist. Zaradi tega in še ne-

Sklepajo

Skupščine občine, organizacije združenega dela, vse skupnosti, Občinski sindikalni svet, Občinska konferenca SZDL in Občinska konferenca ZMS, vsi na območju občine Škofja Loka ter Ljubljanska banka, podružnica Kranj, enota Škofja Loka

Družbeni dogovor

O izvajanju družbenega plana razvoja občine Škofja Loka 1975-1980

1.

Ta družbeni dogovor sprejemajo podpisniki z namenom, da bodo v občini v obdobju do leta 1980 vsi gospodarski in družbeni dejavniki vodili enotno politiko ustvarjanja pogojev za hitro in skladno gospodarsko rast, za socialni napredek in za prostorski razvoj, in sicer na osnovi dograjevanja in izpolnjevanja socialno-ekonomske strukture in na podlagi hitrejšega uvajanja moderne tehnologije, tehnike in organizacije dela ter večje strokovne izobrazbe in splošne razgledanosti delavcev.

Podpisniki se z družbenim dogovorom zavezujejo, da bodo solidarno podprli, izvajali in odgovarjali za razvojno politiko, kakršno začrtuje družbeni plan občine Škofja Loka 1975-1980.

2.

Podpisniki se zavezujejo, da bodo svojo razvojno politiko gradili na osrednjem cilju, ki obsega izboljševanje življenjskih razmer in delovnih pogojev ljudi, odpravljanje neupravičenih socialnih razlik in vsestranski razvoj človekove osebnosti ter na podlagi takega položaja delavca v združenem delu, da bo lahko suvereno odločal o doseženem uspehu svojega dela.

3.

V prihodnjem planskem obdobju ima občina Škofja Loka objektivne možnosti, da nadaljuje dosedanje hitro gospodarsko rast z okrog 8 odst. poprečne letne rasti družbenega proizvoda. Takšno rast bo gospodarstvo doseglo z intenziviranjem produkcije, t. j. na podlagi boljšega izrabljanja osnovnih sredstev, s štednjo živega dela, materiala, energije in vode, z racionalnim izkoriščanjem prostora in s smotno porabo delovnega časa. Vključevanje novih delavcev v združeno delo bo doseglo stopnjo 2,4% letno, produktivnost pa bo naraščala po poprečni stopnji 5,6% na leto.

Podpisniki družbenega dogovora se strinjajo s politiko rasti produktivnosti, ki temelji na izboljšanju tehnologije in tehnike ter org. dela. Zavezujejo se, da stopnja za-

poslovanja novega živega dela ne bo primarna osnova za rast družbenega produkta, temveč bo osnova zanj tehnični napredek, tehnološke spremembe ter spremembe v strukturi gospodarstva.

4.

Dominantni faktor hitro naraščajoče produktivnosti je znanje, spretnost in prilagodljivost delavcev novim tehnologijam in organizaciji dela. Zaradi tega bodo podpisniki družbenega dogovora solidarno skrbeli za ustrezno izobraževanje mladine in že zaposlenih delavcev. Podpisniki se strinjajo, da je hitrejši razvoj človeškega faktorja primarna naloga prihodnjega obdobja. Zaradi tega bodo podprli prizadevanja po boljšem in ustrežnejšem izobraževanju v domačih in drugih izobraževalnih institucijah ter bodo izvajali dogovorjeno štipendijsko politiko in dogovorjeno politiko stanovanjske gradnje.

5.

Humanizacija razvoja je temeljni kamen v prihodnjem planskem obdobju. Zaradi tega bodo podpisniki omogočili tako delitev družbenega proizvoda, da se bo okrepila socialna sfera: otroško varstvo, vzgoja in izobraževanje, duhovna in telesna kultura ter varstvo starih, invalidov in drugih ljudi, ki ne zmorejo sami pridobivati dohodka. Za investicije v socialni razvoj bo namenjenih okrog 21 odst. vseh naložb v občini.

6.

Odpravljanje socialnega razlikovanja in mobilizacija človeškega faktorja v produktivni smeri bo mogoča ob višji produktivnosti dela, višja produktivnost pa izhaja tudi iz vse večjih samoupravnih povezav gospodarstva med seboj in zamenjave dela med gospodarstvom z družbenimi dejavnostmi.

Zato bodo podpisniki družbenega dogovora poiskali načine in pota stalnega samoupravnega sporazumevanja med delavci, ki delajo v gospodarstvu in delavci izven gospodarstva. Tako bo učinkovito uresničevano ustavno načelo o združevanju dela in pravic delavcev, da samostoj-

no odločajo o delitvi dohodka.

7.

Gospodarska struktura je v občini še vedno dokaj razdrobljena. Hitrejša prenašanje nove tehnologije, znanja in organizacije dela je možno ob širšem povezovanju z najboljšimi nosilci proizvodnje, menjave, transporta idr. Podpisniki soglašajo s tem stališčem in se bodo zato opredeljevali za hitrejšo integracijske procese, ki bodo ekonomsko in tehnično utemeljeni.

8.

Izhodiščna predpostavka družbenega plana občine, ki obsega naraščajočo produktivnost in akumulativnost ter ekspanzijo gospodarstva na bazi kvalitnejšega dela, bo omogočila tudi hitrejši vzpon terciarnih in primarnih dejavnosti, ki doslej zaostajajo. Terciarna dejavnost, kot so turizem, gostinstvo, promet, trgovine in obrt, so nujno dopolnilo moderni industriji, skladnost razvoja socialne in materialne sfere pa je življenjski interes delovnih ljudi škofjeloške občine. Zaradi tega bodo podpisniki družbenega dogovora podprli hitrejšo rast terciarnih dejavnosti, zlasti turizma. Spričo svetovne surovinske in prehranske krize pridobiva primarni sektor na pomenu.

Podpisniki bodo vodili solidarno politiko podpore tema dejavnostima in s tem prispevali k uravnoteženju takomenovane zelene in surovinske bilance. Prav slednje predstavlja pomembno, a doslej neizkoriščeno ekonomsko možnost.

9.

Velika zavora predvidenemu razvoju je infrastruktura.

ra, posebno cestne prometne povezave. Občina je proti Gorenjski, Primorski in Notranjski zaprta in je onemogočeno tesnejše medsebojno povezovanje. V tem planskem obdobju pa je prav infrastruktura ključni problem in pogoj za izvajanje zastavljene strategije odprtega gospodarstva in socialnega razvoja.

Podpisniki družbenega dogovora bodo zato vodili politiko hitrejšega gradnje infrastrukture, v okviru katere mimo regionalnega omrežja cest zavzema posebno mesto lokalno cestno omrežje. Nič manjše pozornosti pa ne bodo podpisniki namenili energetskega omrežju, vodnemu gospodarstvu, PTT povezavam in komunalni infrastrukturi.

10.

Osnovna strateško-razvojna komponenta družbenega plana občine za obdobje 1975-1980 je prostorsko uravnovešeni razvoj. Zaradi hitrega razvoja glavnih naselitvenih središč, kot Škofja Loka, Žiri, Zelezni in Gorenja vas, so drugi kraji vse bolj zaostajali in se izpraznjevali. Razvojna politika v občini bo stremela za tem, da bi se širša gravitacijska območja razvijala skladno s svojimi središči. Kmet kot specifični socialni sloj delavcev bo v prihodnje še pomemben dejavnik razvoja. Njegov družbeni položaj in skrb za razvijanje vaškega okolja se bosta odražala v agrarni strukturi, turističarji in infrastrukturi.

Podpisniki družbenega dogovora soglašajo s takšno usmeritvijo in jo bodo v svojih planih in programih ter akcijah podprli in v svojih okvirih izvajali.

11.

Varstvo naravnega okolja se vse bolj uvršča med najvažnejša vprašanja sodobnega časa. Tudi v občini Škofja Loka je, zaradi naglega vzpona industrije, zaradi nazadovanja agrarne strukture, zaradi urbanizacije, prometa idr., naravno biofizično okolje na nekaterih območjih ogroženo. Podpisniki si bodo prizadevali omejiti škodljive posege v naravo in pospeševati vse akcije, ki stremijo za ohranjanjem pokrajine, čistih voda in ozračja ter za zmanjšanjem hrupa. Škofjeloško območje mora postati zgled objektivnih možnosti za sožitje med modernim načinom življenja in dela ter zdravimi naravnimi življenjskimi razmerami.

12.

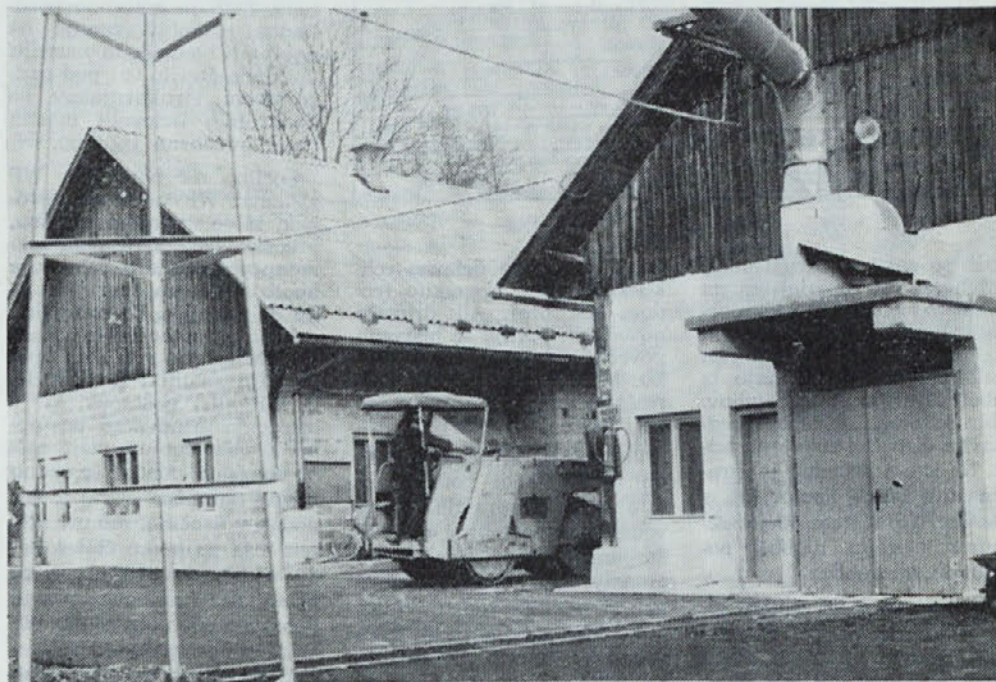
Izvršni svet Skupščine občine je odgovoren za organizacijo, spremljanje in izvajanje tega družbenega dogovora. V ta namen bo izvršni svet zbiral in obdeloval ustrezne informacije o socialnih in ekonomskih razvojnih tokovih na območju občine ter sproti poročal o izpolnjevanju temeljnih planskih dimenzij in proporcev in opozarjal na morebitna odstopanja.

Podpisniki tega družbenega dogovora, ki ne bodo izvajali njegovih določil, bodo odgovarjali Skupščini občine, ki bo v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami in drugimi podpisniki tega družbenega dogovora ustrezno ukrepala.

13.

Ta družbeni dogovor velja od dneva podpisa, uporablja pa se od 1/1-1975 dalje.

Končno asfalt tudi v Preddvoru

Ze dalj časa smo se vsi, ki smo člani raznih samoupravnih organov z obratovodjem na čelu potegovali za prepotrebno utrditve in asfaltiranje dvorišča na obratu

Preddvor. Pri uresničevanju želja in potreb po asfaltu smo pri službi za vzdrževanje in investicije sprva nalezeli na gluha ušesa. Po daljšem prepričevanju drug dru-

gega o potrebnosti teh del in po izračunih stroškov za popravila okvar na viličarju, ki so nastale izključno le zaradi skrajno neprimernege tega (Nadaljevanje na 6. str.)

Kako dolgo še tako?

Vse tako kaže, da ne bom postal popularen, če se bom še najprej poizkušal s pisanjem v Jelovško glasilo. Ker je pa bil moj članek »Kako dolgo še tako« po sklepanju nekaterih nerealen in v celoti usmerjen proti hali, se moram s tega mesta ponovno oglasiti in dati na znanje, da se je na halo nanašal samo tisti del, ko sem kritično ocenjeval dogodke na zborih delovnih ljudi, s čimer sem javno izrazil svoje mnenje, ki se do danes še ni spremenilo in mislim, da nisem prav ničesar pretiraval.

Kot sem že v tem članku omenil posredno ali neposredno, kjer pa nisem mislil samo na halo, ampak na celotno OZD, tukaj ponovno potrjujem vse tiso o »nesposobnejih« in »saboterjih« (kar nekateri vneto premelevajo), vendar pa žal ni to zraslo na mojem zelniku, ampak so pogosto te besede izrečene v dokumentih vseh naših DPO na nivoju federacije, republike in občin. Koliko je teh nesposobnejev ali saboterjev med nami (mislim in sem mislil skoraj izključno na vodstvene in vodilne delavce) in kje se nahajajo, bo potrebno kdaj reči še kakšno bolj konkretno besedo, pri čemer pa bi bilo potrebno pretehtati koristno delo vseh vodstvenih in vodilnih ljudi, predvsem pa njihovega prizadevanja za dviganje produktivnosti in to ne na račun večjega potenja delavcev, ampak na račun izboljšanja pogojev dela, vnašanja primernih elementov v tehnološke postopke, preskrba delovnih mest z najbolj

primernim orodjem in skrb za redno in pravilno vzdrževanje istega in končno vnašanje v tehnološke postopke take elemente, ki bi bili plod razmišljanja in prizadevanja vseh vodilnih oseb in plod tistega, kar bi predlagali delavci v proizvodnji, vodstveni pa bi to morali izvesti. Ne bom povedal prvič, da največ koristnih predlogov lahko dobimo edino od delavca, ki dolga leta dela na delovnem mestu.

Sam sem zadnjič omenil »najlažje je kritizirati«, no pri tem sem mislil predvsem na tako kritiko, ki ima prvenstveni namen delati razprtije. Kritika pa, katera ima namen označiti ali spomniti na določene negativne pojave posameznikov ali ožjega kroga ljudi v večjem kolektivu in če taki pojavi lahko škodljivo vplivajo na nemoten razvoj širšega kolektiva, je s katere koli strani pozitivna in zaželena. Pri tem se pa zopet moramo zavedati, da se lahko tisti, ki kritizira, moti in sicer največkrat v tem, da na probleme gleda preozko, iz svojega zornega kota.

Zato mislim, da se je na večjih zborih potrebno izogibati take kritike, ki izvira iz osebnih interesov in ki nima nobene zveze s širšim kolektivom, ampak je zgolj kritika zavoljo kritike ali jezični dvoboj ter ima včasih tudi osnovni namen speljati debato na stranski tir.

Če se še enkrat povrnem k spornemu članku iz prejšnjega Glasila na tisti del, kjer sem napisal, da oseba, ki že leto ali več dela na določenem vodstvenem delu in ki

v tem času ni ničesar svojega vnesla v to delo, ni za tako delo sposobna, to tukaj ponovno trdim. Druga stvar pa je, kaj se šteje pod vnašanje novih elementov v delo. Velika noviteta je lahko ena sama šablona, primeren kos orodja, primerna ureditev delovne mize, izdelava pri-

mernih sredstev za vzdrževanje, izboljšanje transporta itd. So pa nekateri vodilni, ki v nobeno od teh in drugih smeri niso pomigali in se čutijo prizadete ter zato hočejo namesto smotrnega obračanja izdelkov nesmotrno obračati besede.

Kužnik Anton

CERTIFICATE OF EXCELLENCE

This is to certify that the trademark owned by

LESNA INDUSTRIJA "JELOVICA"

has been selected for its superior standard of design amongst the most impressive contemporary trademarks to be included in Top Symbols and Trademarks of the World published by Decco Press

Milano, March 1974

The Chairman of the Committee

The Editor

J. M. Ricci

C. J. J. J.

DECCO PRESS Milano nam je poslal diplomo, s katero nam daje priznanje, da je naš zaščitni znak »Jelovica« eden izmed estetsko in likovno najbolj dovršenih znakov in je uvrščen v anologijo svetovnega designa.

Nekaj o ekonomski propagandi

Že v samem začetku razlage pojma ekonomske propagande naletimo na ovire, ki so več ali manj terminološkega značaja. S tega področja poznamo pri nas dva izraza in sicer »propaganda« in »reklama«. Oba izraza pojasnjujeta več ali manj enako vsebino: ekonomska propaganda je vsaka dejavnost, ki z vizualnimi, akustičnimi in kombiniranimi sredstvi obvešča potrošnike ali kupce o določenih izdelkih in storitvah ter vpliva na potrošnike tako, da svobodno izberejo in kupijo te izdelke, ali pa uporabijo storitve, da se tako poveča ali obdrži prodaja, poslovanje pa postane ta-

ko čim bolj uspešno.

Ne da bi se podrobneje spuščal v razlago pojma ekonomske propagande naj ga označim: ekonomska propaganda ali reklama je:

a) bistveni sestavni del tržnega gospodarstva, zaradi tega je dala pobudo za tržne analize, ki so za proizvodni proces prav tako pomembne kot načrtna reklama za blagovno razdelitev;

b) nerazdružljivi sestavni del masovne proizvodnje in delitve dela v gospodarstvu; reklama je prav tako potrebna kot transport blaga, čeprav se včasih nestrokovno trdi, da bi se lahko mnogim reklamnim stroškom izognili;

c) sredstvo za tekmovanje, vendar le tam, kjer je obilica blaga in svobodna izbira

d) kažipot in vodilo. Podobno kot oblikuje časopis s svojimi članki mnenje bralcev, tako tudi propaganda skrbi za pravilno oskrbo potrošnikov z reklamnimi sredstvi. Reklama krepi pozitivni življenjski čut ter neguje optimizem.

Nedvomno je, da propaganda dviguje splošno življenjsko raven s forsiranjem tehničnega napredka; novi produkcijski postopki, ki omogočajo velikoserijsko proizvodnjo blaga z nižjimi stroški, se lahko uvajajo le tedaj, če ekonomska propaganda zagotovi tudi masovno prodajo. Ob slabem poslovanju pa lahko reklama tudi blagodejno vpliva, in sicer tedaj, ko pripelje s povečanjem potrošnje do zvišanja narodnega dohodka.

Propagandna dejavnost mora biti vsekakor smotrna.

Njena smotrnost je predvsem v tem, da:

— obvlada in skrajša prostorske razlike med proizvodnjo in potrošnjo,

— da z učinkom povečane prodaje pospešuje krožni tok proizvodnega procesa in

— da izravnava ponudbo in povpraševanje

Gospodarska propaganda je koristna tako s stališča interesov delovne organizacije, kaor tudi z gledišča interesov potrošnika. Je danes činitelj, ki je zavzel tako močan položaj v gospodarstvu, da si brez gospodarske propagande danes ne bi mogli zamisliti delovanje blagovnega prometa.

Propaganda v OZD Jelovica

Tudi v naši OZD se je pokazala potreba, da smo začeli s kontinuirano propagando. V sklopu TOZD-a trgovina, smo formirali delovno mesto ekonomskega propagandista, ki za svoje delo odgovarja direktorju TOZD-a. Bistveni del ali funkcije ekonomske propagande v naši delovni organizaciji so:

— planiranje propagande (sestavljanje plana propagande in publicitete)

— priprava in izdelava propagandnih sredstev in izvršitev ekonomske propagande; organiziranje publicitete; priprava propagandnih sredstev, uresničevanje propagandnih akcij,

— prognoza in kontrola uspeha propagande.

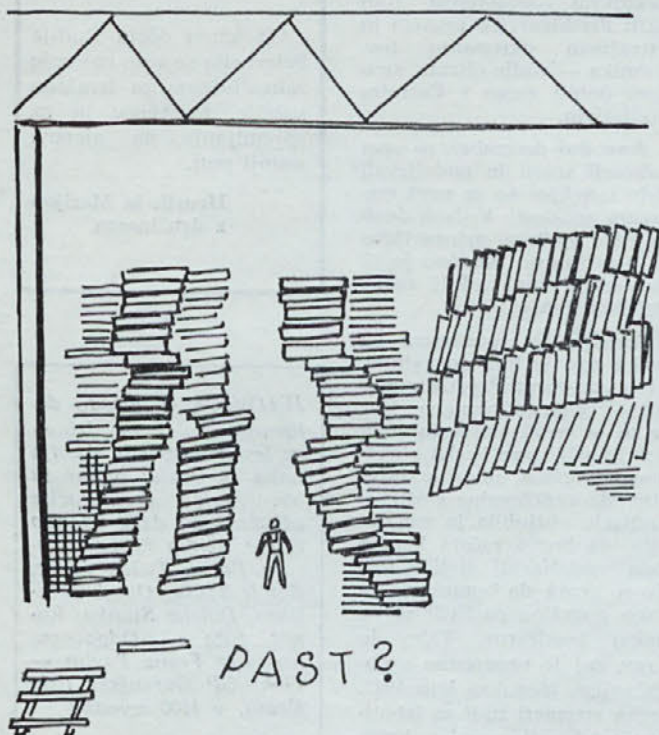
Povprečni izdelek v propagando v letu 1975:

TV, radio, film 45 %
časopisi, revije,
brošure 30 %

neposredna reklama (prospekti, katalogi, izdelava panojev, transparentov, filmov, diapozitivov, obletnica podjetja 20 % reklama na prireditvah, ostalo 5 %.

Zavedati se moramo, da sredstva namenjena za ekonomsko propagando niso strošek kot ostali, pač pa investicija, ki bo čez leto, mogoče čez tri, prinašala mnogo več, kot je bilo v ekonomsko propagando vložena.

Marijan Platovšek

Na drugi delovni dan v tem letu, 7. januarja zvečer, je sindikalna organizacija Jelovice priredila sprejem vseh najbolje plasiranih športnikov, ki so sodelovali na prvenstvih kolektiva Jelovice v letu 1974. Za nekatere panoge prvenstva niso bila izvedena (balinanje, ženski šah), pri ostalih disciplinah kot so: nogomet, odbojka pa individualno zaporedje ne more priti v poštev, ker so to kolektivne igre.

Vse navzoče prvake in ostale najbolje uvrščene športnike je uvodoma pozdravil Franc Gaber in jim razdelil odličja, to pot v obliki pokalov za prvo in drugouvrščene, tretjevrščeni iz vsake športne panoge pa so prejeli diplome.

Letos je sindikalna organizacija prvič razdelila tudi priznanja za organizacijo športne dejavnosti v našem kolektivu. Le-ta so prejeli Rehberger Franc, Kalan Karel in Jenko Franc.

Za uvrstitev na prvo, drugo in tretje mesto v posameznih panogah pa so prejeli priznanja:

Smučanje — moški:

Medja Brane, Plešec Mirko, Kalan Lovro

Smučanje — ženske:

Oblak Smiljana, Emeršič Stanka, Krajnik Rada

Kegljanje — moški:

Mrak Franc, Eržen Tone

Kegljanje — ženske:

Vidovič Angela, Zupančič Kati, Kukec Barica

Šah:

Rupar Jože, Kalan Karel, Bertonec Andrej

Streljanje — moški:

Oman Anton, Umnik Janez, Frelih Lojze

Streljanje — ženske:

Bohinc Mojca, Likar Tatjana, Fojkar Dora

Nagrajenim in ostalim športnikom Jelovice želimo v novem 1975. letu še veliko uspehov in športnih užitkov.

Franc Jenko

Najboljšim priznanja

Končno asfalt tudi v Preddvoru

(Nadaljevanje s 4. str.)

rena na obratu, je služba za vzdrževanje in investicije dala soglasje za utrditev dvorišča.

Vsa dela, izkop, utrditev in asfaltiranje je pogodbeno prevzelo Cestno podjetje v Kranju z rokom za izvršitev vseh del do 31. septembra preteklega leta. Preureditev in razširitev že obstoječe kanalizacije pa je prevzel in izdelal obrtnik — zidar Ovsenik s svojo ekipo.

Čas nam je mineval v upanju, da je najhujše že za na-

mi, toda tu smo se ušte-li. Cestno podjetje je zavlačevalo z začetkom del. Kljub našim prošnjam, urgencam in vsem kar zraven spada, se niso premaknili. Vedno so imeli isti izgovor »še nimamo časa« in s tem so zamudili tudi lepo vreme v zgodnji jeseni.

Z močnim deževjem v oktobru in novembru je potreba po ureditvi dvorišča postala že bolj resna, saj je bil transport z viličarjem skoraj nemogoč. Temperatura krvi

nam je rasla z dneva v dan in se bližala vrelišču. Lahko bi rekli, da tik preden bi zavrela so se pri vходу na obrat prikazali stroji Cestne-

ga podjetja. Ze zelo visoka temperatura nam je v hipu padla na normalo. Stroji so zabrnili in delo je steklo, toda ne za dolgo. Ze naslednji

dan je močan dež tako razmočil teren, da so dela morali prekiniti, ker ni bilo izgledeov za izboljšanje vremena so stroje z razkopenega dvorišča odpeljali drugam. Neuradno se je slišalo, da kljub pogodbi in penalom z asfaltom ne bo nič. Ponovno smo pritiskali na Cestno podjetje v Kranju in na našo službo za vzdrževanje in investicije. Vso to zadevo je nekajkrat obravnaval tudi SDE Preddvor. Po resnem in vztrajnem ukrepanju tov. Umnika — vodje obrata, smo spet dobili zvezo s Cestnim podjetjem.

Prve dni decembra so spet zabrnili stroji in nadaljevali delo tam, kjer so ga pred mesecem prekinili. V dveh dneh je bila podlaga pripravljena za asfaltiranje. Končno je, 5. decembra, tudi asfalt zagledal beli dan.

Zares dolga, predvsem pa težka pot, je bila do asfalta, ki je za obrat Preddvor resnično velikega pomena. Ker je to le grobi sloj asfalta in ker je asfaltiran le del obratnega dvorišča, nam je investicijsko-vzdrževalna služba v podjetju obljubila in zagotovila, da bomo začeta lanska dela nadaljevali tudi letos. To se pravi, da bomo asfaltirano površino razširili še za nekaj kvadratov. Tako je prav, saj je vzporedno s povečanjem plana za leto 1975. treba stremeti tudi za izboljšanje delovnih pogojev. Velik

delež temu lahko prispeva prav urejen in nemoten transport. V kolikor bomo zatajili tu, željnih ciljev ne bo.

A. Zupan

Zahvala

Ob smrti očeta Rudija Peternelja se vam najlepše zahvaljujemo za izraženo sožalje, za venec in za spremljanje na njegovi zadnji poti.

Henrik in Marijan z družinama

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Skofja Loka — Ureja: odbor za obveščanje organizacije združenega dela: Jenko Franc, Jenko Franc, Ogorc Berta, Tušek Janez, Bondi Tjaša, Oblak Smiljana, Dolenc Stanka, Rupar Jože — Odgovorni urednik: Franc Pavlin — Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj, v 1100 izvodih